

టమ్.

శ్రీ పాండురంగ శతకము.

—:0:—

సీ॥ శ్రీ గుణిణీనాథ శిక్షతాసురనాథ
 కటిధృతహస్త లోకప్రశస్త
 రత్నమంజులభూష రమణీయతరవేష
 భన్యకౌస్తుభవక్షు పంకజాక్షు
 రాజసేవితపాదరక్షిత ప్రహ్లాద
 కాలాభ్రసమదేహ గనుడవాహ
 కనకమంజులచేల కరిగాజపరిపాల
 నిజగాసజనహృద్య నిగమవేద్య
 గీ॥ మహితవైకుంఠపురవాస మంజుహాస
 భరితమృగమదతిలక సత్ఫలఫలక
 ఘనకృపాపాంగ కుజనాళి గర్వభంగ
 భక్తచిత్తాబ్జభృంగ శ్రీపాండురంగ॥

సీ॥ ఫాలాక్షకమలసంభవ సురేంద్రస్తుత్య
 ఘోరాజనిజిత కూరదైత్య

గీ॥ మానిజనపోష మృదుశర మంజుభాష
కలుషసంహార మత్తారిఘనసమీర ॥ఘ॥

సీ॥ ఇందిరావరసదానంద నందకుమార
మారసుందర నిర్జితారివీర
వీరదానవభటధారుణీ ధరశక్తి
శక్తిదినురనుత చరణపద్మ
పద్మజ జనకతాపస లోకపరిపాల
ఫాలాక్షసన్నత భాసురాంగ
అంగనాజన మనోహర దాసపూజిత
జితమహాంబుజాబ్జంద శ్రీముకుంద
గీ॥ కుందసన్నిభ రదన రాకేందువదన
ధనదసుతయుగ్మ ఘనశాపదళననిపుణ ॥ఘ॥

సీ॥ శ్రీధరావినత గంగాధరాధృతభాట
ణీ ధరా మాన్యునాబాధలెల్ల
బోచెదో లేక నన్నెచెదోవిడనాడఁ
జూచెదో నాకేమితోచదాయె
రక్షకా నవనీతభక్షకామదదైత్య
శిక్షకా యేలనుపేక్షసేయ
మానరాచలము నీదానరా నీభక్తి
మానరా నేనిక గానలోల

గీ॥ భవ్యచారిత్ర సుచరిత్ర పద్మనేత్ర
వదనజితసోమ కంసాద్విన్నెరిభీమ ॥ఘ॥

సీ॥ వారిజదళనేత్ర వైకుంఠపురవాస
వాసవార్చిత పాదవనజయుగళ
గళధృతనవరత్నకలితహార వ్రజ
వ్రజసుందరీ మనోంబుజదినేత

ఈశపురోగాఖిలాశాధిపావన

పావనజీననాస్పద పదయుగ
యుగవిగమోపాత్తి యోగనిద్రాముద్ర
ముద్రితాఖిలజన మోహనికర
గీ॥ కరధృతదరారి సాధనోత్కర నికృత్త
నిఖిలలోకైకకంటక నికరశీర్ష ॥ఘ॥

సీ॥ చాలురా యీచలంబేలరా నీభక్తు
రాలరా నందగోపాలబాల
కోపమా నేజేయుపాపమా పరితాప
మాపుమా నీకృపచూపుమింక
నేరమా యిటజేర దూరమాననుభోవ
భారమా మారశృంగారనీకు
కష్టమాననుభోవ నష్టమా నాదుర
దృష్టమా తెల్పువిస్పష్టముగను
గీ॥ పంతమేలర శ్రీరమాకాంతనీకు
నెంతవేడినఁ గరుణ రాదింతయైన ॥ఘ॥

సీ॥ శ్రీకరాశత్రు హృద్భీకరా దివ్య పృ
భాకరాసన్నుక్తి నాకొసంగు
దూషణాదికదైత్య శోషణానవరత్న
భూషణా వేగనా దోషముదువు
సుందరావైకుంఠ మందిరావరకంబు
కంధరానీవు నాయందయుండు
పాలకా మంజునీలాలకా గోపాల
బాలకా నేడునా జాలిమాన్పు
గీ॥ అన్యమెరుగను నీదుపాదారంబుజములె
శరణమనినమ్మి వేడెదఁ బరమపురుష ॥ఘ॥

సీ॥ అరయనావాక్యంబు లపశబ్దములెయైన
 చాల నేపాపాత్ముగాలనైన
 రమణ ఛందోలక్షణము లెరుంగకయున్నఁ
 దగినపెద్దలుచూచి తప్పలన్న
 నతిశుంతలగువారు హాస్యంబొనర్చిన
 నలరేగి శతులెల్ల నవ్వచున్న
 ధ్వనిగుణరీతి పాకనిరూఢిలేకున్నఁ
 గడకదోషములెన్ని గల్గియున్న
 గీ॥ సర్వరక్షకనీదు సంస్మరణగానఁ
 దలపనిదియెందుఁ గడుఁ బవిత్రంబుగాదె ॥ ఘ॥

సీ॥ దేవకీవరపుత్ర త్రిభువనస్తుతిపాత్ర
 జలజనన్నిభనేత్ర శరణు శరణు
 గోవర్ధనోద్ధార గోపాంగనాజార
 చాణూరమర్దన శరణు శరణు
 గాజితాంబుదవర్ణ రత్నకుండలకర్ణ
 వరకృపాపరిపూర్ణ శరణు శరణు
 హృతపూతనాప్రాణవితత దివ్యకృపాణ
 శరణాగతతాత్రాణ శరణు శరణు
 గీ॥ శరణుసొచ్చిన కడుదీనజనులగావ
 నరయనీకంటె దైవమీయవనింగలదె ॥ ఘ॥

సీ॥ నీమాయగనలేక నీలకంధరుఁడునిక
 భామగాఁదలపోసి పరువులెత్తె
 నీమాయగనలేక నీరణగర్భుండు
 తవిలినిన్నదినిల్పి తపమొనర్చె
 నీమాయగనలేక నిర్జరనాథుండు
 శిలలనుగురియించి సిగ్గునొందె

నీమాయగనలేక నిఖిలప్రపంచంబు
భ్రమసి సంసార బంధమునఁజిక్కి

గీ॥ నిట్టిసీమాయఁ దెలియఁగా నెవరికైనఁ
దరిమె భావించిచూడఁ నీధరణియందు॥ఘ॥

సీ॥ చతురాత్ములైన పండితముఖ్యులకెగాక
కామినీజనులేడ కవనమేడ
భృతిశీలులగు భాగవత జనులకేగాక
కామినీజనులేడ కవనమేడ
వివిధశాస్త్రసూత్రాణ వేత్తలకేగాక
కామినీజనులేడ కవనమేడ
వితతనవోన్మేష మతిమంతులకెగాక
కామినీ జనులేడ కవనమేడ

గీ॥ వణానముసేయుటకు నాకు వశముగాదు
భావమునఁ దోచినంతనిక బ్రస్తుతింతు॥ఘ॥

సీ॥ మత్తకంసద్విపమారణ పంచాస్య
కాళియగర్వాంధకారసూర
దక్షిణతపోండ్రక సర్పాధి పసుపణా
సాశ్వరాజాబ్జాత సామజేంద్ర
ఘోరశృణావర్త గోత్రామరేశ్వర
చైద్యఘనాఘన చండపవన
దంతవక్త్రారణ్య దావానలజ్వాల
బకదైత్యపాదప పటుకుతార

గీ॥ పావనమనోజ్ఞ దేవకీదేవిజతర
క్షీరసాగరసంపూర్ణ శీతకిరణ॥ఘ॥

సీ॥ హరిభక్తులెల్ల మాకాత్మబాంధవులైరి
 దుర్మదాంధులు కడుదూరమైరి
 కమలాక్షుకథలు కర్ణములకింపుఘటించె
 నితరులకథలసహ్యతఘటించె
 మనసిజగురుడన్న మదిసంతసమునొందె
 వేరిన్నచిత్తంబు వేట్కడిందె
 శ్రీశునిగొనియాడ జిహ్వకురుచియయ్యె
 పరులవర్ణన విషప్రాయమయ్యె
 గీ॥ ఎట్లుజూచిననాదైవమీవెగాన
 మానసంబున నీకృప మానవలదు॥ఘ॥

సీ॥ నినునమ్మియుంటి నే నీదాననంటినే
 పలుకరా పలుకరా వద్దనాభ
 వినుతింపుచుంటినే విడనాడనంటినే
 కావరా కావరా ఖగతురంగ
 తడవేలనంటినే దయజూడుమంటినే
 చూడరా చూడరా సురశరణ్య
 యభయమిమ్మంటినే యలుకేలనంటినే
 మానరా మానరా మౌనినంద్య

గీ॥ నీవ శరణంబు నాకింక నిక్కముగను
 బోవు బోవుము మ్రొక్కెదదేవదేవ ॥ఘ॥

సీ॥ వనధికన్యాచిత్త వనజాత వనజాస్త
 వనజాస్త తేజపావన చరిత్ర
 వనచరీత్రాణ సద్భక్త బృందావన
 బృందావనవిహార సుందరాంగ
 సుందరాంగద మిత్రవిందామనోహరా
 హరవిధిప్రముఖ దేవార్చితపద

పదసమద్భక్త సంపాదిన నిఖిలాభః
నిఖిలాభః బోధన నిపుణాధిపతా

గీ॥ ధిరుణ ముఖవిబుధస్తుత దివ్యమహిమ
హిమగీర్దించునుతా మనః కమలవాస॥ఘ॥

సీ॥ ఖండితాఖిలదోష పండితపరితోష
వివిధరత్నవిభూష విత్తలేశ
సదమలచారిత్ర సజ్జననుతిపాత్ర
విమలాబ్జదళనేత్ర విత్తలేశ
కరుణానివేశ భీకర దైత్యగణనాశ
విదళితభనపాశ విత్తలేశ
శ్రీకరాకారయాశ్రిత పాపపరిహార
వీరానతార శ్రీవిత్తలేశ

గీ॥ విహగవల్లభవాహన విత్తలేశ
వివిధ భువనైకమోహన విత్తలేశ ॥ఘ॥

సీ॥ గోపాలకృష్ణ శ్రీగోవిందయందునో
బలసహజాయంచు బలుకవలెనో
దేవకీసుత వాసుదేవ యటందునో
వీతాంబరాయంచు బిల్వవలెనో
నరమిత్ర రుక్మిణీ నాథాయటందునో
యచ్యుతకమలాక్ష యనవలయునో
లటుఁగాక సత్యభామాధిప యందునో
దానవాంతక యంచు దలతునొక్కొక్క

గీ॥ తెలుపవే నాకుఁ దయతోడఁ దేటపడగ
కంసమర్దనయో ద్వారకా నివాస ॥ఘ॥

సీ॥ అధిష్ఠడవీవని యలరుచు మొక్కితిఁ
 గోపంబునొందకు పాపరహిత
 దయగల్గవలెనని దండంబు వెట్టితిఁ
 గోపంబు నొందకు కోమలాంగ
 నాతండ్రిగా నెన్ని నతులాచరించితిఁ
 గోపంబునొందకు కుధరభరణ
 భయభక్తులేపారఁ బ్రణయొనర్చితిఁ
 గోపంబునొందకు కుజన హరణ

గీ॥ అన్యులను వేడ నాదుచిత్తాబ్జమందు
 నమ్మునామాట నేను నీసామ్ము సుమ్ము॥ఘ॥

సీ॥ కమలారి ధరమిత్ర కారుణ్యరసపాత్ర
 కమలాకళత్ర నన్దరుణజూడు
 కుంతలజితభృంగ క్రూరదానవభంగ
 ఖగరాట్టురంగ నన్దరుణజూడు
 బాలేందుసమఘాల భాసురసుకపోల
 కరిరాజపాల నన్దరుణజూడు
 మునిమానస విహార మురదైత్య సంహార
 కనకాద్రిధీరనన్దరుణజూడు

గీ॥ ఖండితాఖిలరిపుబృంద కరుణజూడు
 కలుషసంహార గోవింద కరుణజూడు ॥ఘ॥

సీ॥ అధికక్షుధార్తుల కన్నంబిడినజాలు
 సంతర్పణంబులు సలిపినట్లే
 తనదునేరంబులు తాఁ దెలిసినజాలు
 పరులకు బుద్ధులఁ గరపినట్లే

శిష్టజనాళికి సేవఁజేసినఁజాలు
వెలయఁదీర్థములఁ సేనింఁచినట్లే
మునుకొని దుర్గుణంబులమానిననుఁ జాలు
ఘనసద్గుణములెల్లఁ గలిగినట్లే

గీ॥ హండుగా మానసము నిన్నుఁజెందియున్న
కోటి దైవములనుఁ జేరి కొలచినట్లే॥ఘ॥

సీ॥ మోక్షమిచ్చెదవని మ్రొక్కితేనామీద
పంతమేలరనీకు హండురంగ
నాస్వామి వీవని నమ్మినుతించితే
పంతమేలరనీకు హండురంగ
దేవదేవుడవని సేవలొనర్చితే
పంతమేలరనీకు హండురంగ
బ్రోచెదవనినీదు పూజఁగావించితే
పంతమేలరనీకు హండురంగ

గీ॥ పరగదీనులఁ బ్రోచెడివిరుదుఁ గలిగి
పంతమేలరనీకు నోహండురంగ ॥ఘ॥

సీ॥ అనుదినమునునిన్ను వినుతిసేయుటఁ జాలు
తలపోయఁగా ఘోర తపములేల
ఆశతోనీకథ లాలకించుటఁ జాలు
వేయుపురాణముల్వినగనేల
సట్టిజీవుల పింసఁబెట్టకుండుటఁ జాలు
గట్టిగా సత్యములెట్టనేల
పరధనంబింతైనఁ బట్టకుండుటఁజాలుఁ
బరులకిచ్చెదవనిఁ బలుకనేల

గీ॥ దేవదేవుడవీవనుఁ దెలివిజాలు
దేవతలఁ జూడఁ దేశముల్దిరుగనేల ॥ఘ॥

సీ॥ నీపదస్మరణముల్ నెరిదుఃఖహరణము
ల్లుమాల్చి తరణముల్లమలనాభ
నీమీదఁగలభక్తి నిజము మేలగుయుక్తి
ఘనమైన సన్నుక్తి కామజనక
నీదుచారిత్రముల్నిర్వరస్తోత్రముల్
పులకితగాత్రముల్పురుషవర్య
నినుఁగూర్చుపాటలు వినుటకునీటులు
సుకృతంపుమూటలు శుభచరిత్ర
గీ॥ నిన్నుబాయఁగ లేనయో నిమిషమైన
సన్నుదరిజేర్చి రక్షించు కన్నతండి ॥ఘ॥

సీ॥ నీటన రత్నకిరీటంబు మెరయంగ
లలితంపుమణి కుండలంబులూగ
తీరైనకస్తూరి తిలకంబుజారంగ
కరముల శంఖ చక్రింబులమర
ఘనమగు కొస్తుభమణి ప్రకాశింపగ
రమణియ్యహేమాంబుగము చెలంగ
వనరాశికన్యక వక్షస్థలినివెల్ల
గజ్జలుపదములఁ ఘల్లుమనగ
గీ॥ మించి చనుదెంచి నామొరాలించినాడు
చిత్తజలజముసను నివసింపుమయ్య ॥ఘ॥

సీ॥ శ్రీపాండురంగ నీసేవయొనర్చినఁ
దాపంబు పాపంబుఁ దలగిపోవు
శ్రీపాండురంగ నీసేవయొనర్చినఁ
జ్ఞానంబునూనమై ఘనతెకకు

శ్రీపాండురంగ నీసేవయొనర్చిన
 భక్తియుక్తులు మదిఁబ్రభవమందు
 శ్రీపాండురంగ నీసేవయొనర్చిన
 దోషంబు దోషంబు కొలగుగాదె
 సీ॥ దేవదేవేశ నీపాదసేవలన
 మోదమలరంగం గడపట మోక్ష మొదవు॥ఘ॥

సీ॥ మత్స్యనతారనా మనిషిగై కొనవేమి
 కమతానతార సన్తానవేమి
 వారాహరూప నానగపుమాన్వవదేమి
 సరసిహ్మ బోవకున్నానదేమి
 నటరూపనాదు లంపట మానుపవదేమి
 భార్గవరామ కోపంబదేమి
 శ్రీరామచంద్రనా చింతనూన్వనదేమి
 బలరామ పిలిచినఁ బలుకవేమి
 సీ॥ శ్రీమహాబుద్ధగూఢ రక్షింపవేమి
 కల్కిరూప నీదగు కృపఁ జిల్కవేమి ॥ఘ॥

సీ॥ భృంగులనలె బేడపున్నలేగతిఁగోలు
 గాజునతితి మకరందములను
 జుంజీగలనుబోలె జోరీగలెలుగూర్చు
 మానుగామధురంపుతేనెగడ్డ
 హంసతీరున బకంబరసి యేగతఁద్రావు
 నంబువుల్విడచి మేలైవపాలు
 శుకములకై వడి సొంపుగా నొప్పలు
 వాయసంబులుమంచి వాక్యములను
 సీ॥ జలజదళనేత్రీ నీభక్త జనులభంగి
 పాతకులకెట్లుగల్గు నీపాదభక్తి ॥ఘ॥

సీ॥ అకూర విజయ రుక్మాంగదానులనెల్లఁ
 గరుణజూచిన మహాఘనుఁడవీవు
 వ్యాసవాల్మీకి దూగ్వాసాదులకు నెల్ల
 ముక్తిమార్గంబిచ్చుమూలమీవ
 నందునిసతికి మన్ననతోడ ముఖమునఁ
 జగములఁ జూపిన జాణవీన
 రాణించువేషలై రమణులచిత్తంబు
 లసహరించినయట్టి హరివిసీన

గీ॥ యాలమున మగధాధిపుఁడాది నృపుల
 బింకములడంచి వెలుగొందు బిరుదవీన॥ఘ॥

సీ॥ జగముల నినుబోలు జాణలేడనిగదా
 యిబ్బంగి నిన్నాశ్రయించుటెల్ల
 వెదకిననీవంటి వేల్పులేడనికదా
 వచ్చినీమరుఁగిట్లు జొచ్చుటెల్ల
 నినుబోల్దయాశాలి నెందుగానకంగదా
 వేట్కతోనభయంబు వేడుటెల్ల
 నీచరిత్రంబెల్ల నిక్కువంబనికదా
 నన్నుగాచెదవని నమ్ముటెల్ల

గీ॥ కన్నతండ్రివౌ నీమదిఁ గరుఁగకున్న
 పరులకికనేలఁ దయగల్గుఁ బరమపురుష॥ఘ॥

సీ॥ ఊహాసములునేయ నోపనే నినుమంత
 దానంబునేయ నాతరముఁగాదు
 పుణ్యస్థలములకుఁబోవ నాచేఁగాదు
 ఘనమైన నదులలో మునుగలేను

మంత్రజపంబులు మరినాకుకొరఁగావు
వ్రతనిష్ఠసలుప నావలనఁగాదు
మేరదప్పక సదాచారంబు నెరుంగను
చిత్తంబునీపైనఁ జేర్పలేను

గీ॥ ఇట్టిపాపాత్మురాలి నన్నేవిధమునఁ
గరుణజూచెదవోగాని పరమపురుష ॥ఘ॥

సీ॥ వనజాక్షునీకు వందనము చేసినతలల్
సేయనేరకయున్నఁ జెడ్డ శిలలు
గోపాలకృష్ణనిన్గొనియాడునవినోళ్లు
కొనియాడకున్నవి గోడగూళ్లు
శ్రీనాథనిన్ను వీక్షించిననక్షులు
వీక్షింపకున్న గవాక్షులరయ
ఘనముగానీకథల్ వినుచున్న యవిచెవుల్
కూర్చితోవినకున్నఁ గొండగవులు

గీ॥ అరయగా నినుఁ జెందినది మనంబు
చెందకుండినయది ముండఁజెనువనంబు

సీ॥ కృష్ణ కృష్ణాయని కోకలువడయంగఁ
గృష్ణ కృష్ణాయేను కృష్ణఁగాను
రామరామాయని రహిముక్తి నొందంగ
రామరామా బోయభామఁగాను
హరిహరియని వేడియరినడగింపంగ
హరిహరియే నలకరినిఁగాను
గోవిందయనినిన్ను సేవించిబ్రతుకంగ
గోవిందనేఁ గుంతికొడుకుఁగాను

గీ॥ ఎలమి నినుఁగొల్పువారిలో నెవరఁగాను
నెటులనను దయఁజూచెదో యీశ్వరేశ ॥౩॥

సీ॥ మాధవకథలు సమృత్తితోడ వినువారు
హరిమందిరంబున కరుగువారు
పక్షి రాడ్డమనుని పదభక్తిగలవారు
తోయజాక్షునిపూజనేయువారు
గోవిందు నెప్పుడు గొల్పుచుండెడివారు
దేవదేవునికథల్ దెల్పువారు
పురుసొత్తమయటంచు స్మరణచేసెడివారు
మురనైరీప్సించి మొక్కువారు
గీ॥ పరమపుణ్యులు సజ్జనుల్ భవ్యమతులు
వారిసాదంబులకుఁ జేతు వందనములు॥ఘ॥

సీ॥ పరులసొమ్ములకాస పడియెడివారలు
పరసుందరులఁగాంచి బ్రమయువారు
పరనిందరోయక పలుమారు వినువారు
పరుల నెప్పుడుదూరఁ బలుకువారు
పరులదండనకయి బహుచింతపడువారు
పరులనేరమురోసి పట్టువారు
పరధర్మములకు సొంపలరఁ మెచ్చనివారు
పరులెరుంగకభువిఁ బ్రేతుకువారు
గీ॥ దురితకర్మలు దుఃఖముల్ దుష్టమతులుఁ
గానవారలకిహపరగతులుగల వె॥ఘ॥

సీ॥ మిక్కిలి కలకంఠ నొక్కుటవిడనాడి
తీపనివేపాకుఁ దినినరీతి
మేలైన మొదవుల పాలనువిడనాడి
యుష్మనీళ్లనుద్రావు చొప్పుగాగ

చెన్నుమీరినమంచి చెరుకును బోదోచి
 నయమనియొకకోల నమలురీతి
 బాగైన ఖర్జూర ఫలమునువర్జించి
 కోరిముప్పిఫలంబుఁ గుడుచురీతి
 గీ॥ పావనంబైన నీపాదభజనవీడి
 మొనసి పరదైవతములకుఁ మొక్కిక్కుటెల్ల॥ఘ॥

సీ॥ సభ మెచ్చెననిచాల సంతసింపఁగరాదు
 విభవంబునమ్మి గర్వింపరాదు
 తల్లిదండ్రులమీదఁదప్పలెన్నఁగరాదు
 భూసురోత్తములతో బొంకరాదు
 పొరుగువారిండ్లకెప్పుడు పోవగారాదు
 మత్తిల్లి సుగుణముల్ మరువరాదు
 సరగునజీవహింసకుఁ బాల్పడఁగరాదు
 చెడువారితోఁ జెల్మినేయరాదు

గీ॥ సరవిఁబెద్దలహాస్యంబు సలుపరాదు
 వేయుశ్రమలున్న నీభక్తి విడువరాదు॥ఘ॥

సీ॥ తిరమొప్పవేముకుఁ దీపువుట్టినగతి
 పరగకుందరపంట పండినట్లు
 నుల్లికిమేల్తావి యొదవినకైవడిఁ
 జీకువునకు దృష్టి చేకురుగతి
 కోకిలాలాపంబు కోడికబ్బినరీతిఁ
 జెలఁగి మేడికిఁబువ్వుగలిగినట్లు
 బొగ్గు కస్తూరియై పాలుపుఁగాంచినరీతి
 చిలువకు నమృతంబు కలిగినట్లు
 గీ॥ మానసంబునదునీతి మరువలేని
 పాపికిని నాకు నీ నామ భజనగల్గె॥ఘ॥

సీ॥ తలిదండ్రులున్న నందనులెంగరుండినఁ
 దనువువిడచునాడు తరలిరారు
 తమకించి యెంత విత్తముఁగూడఁబెట్టిన
 మానవులకు నాన మానఁబోదు
 కడుపునకై వట్టి కష్టములేగాని
 చూడఁగాఁ బుణ్యమించుకయులేదు
 దుష్కార్యములఁజేయఁ దోచెడినేగాని
 నుంచికార్యంబను మాటలేదు

గీ॥ చాలు సంసారమిక జన్మజన్మమునకు
 స్వామినీగాస్యమే నాకొసంగుమయ్య॥ఘ॥

సీ॥ బహుసంపదలఁజూచి బాంధవులనుజూచి
 తనయులఁగాంచి సంతసముమించి
 ధాన్యరాసులఁజూచి తరుణీమణులఁజూచి
 వాహనంబులఁజూచి వాంఛఁజెంది
 భృత్యనగఁముఁజూచి భోగంబులనుజూచి
 మందిరంబులఁజూచి మమతనొంది
 తగుప్రభుత్వముఁగాంచి తనశౌర్యమెదనెంచి
 మదిలోనహర్షించి మదముమించి
 గీ॥ నిక్కమని దేహమునునమ్మి నిన్నుమరచి
 తుదకు ఫలమేమిఁ గాంచునో దుఃఖనాళి॥ఘ॥

సీ॥ శ్రీయుతంబుగనీదు సేవయొనర్చినఁ
 గామితార్థములెల్లఁ గలుగుచుండు
 నుల్లంబునందు నిన్నుల్లనఁ దలఁచిన
 సజ్జానమోహంబు లణఁగుచుండు
 నోరూరనిన్ను నింపారనుతించినఁ
 గాలుచేనగుభీతిఁ దూలుచుండు

నతిభక్తి చేసేకు నతులొనరించినఁ
వెనభవబంధముల్వీడుచుండు

గీ॥ నిన్నిసౌఖ్యంబులొనఁగెడి నిన్నువీడి
యెరులఁగొలిచిన సౌఖ్యమేకరణిఁగలుగు॥ఘ॥

సీ॥ బలమెంతగలిగిన భాగ్యంబుగలిగినఁ
దోడనొక్కటియునుగూడిరాదు
కొవిష్టముజేసిన కూరికర్మంబులు
గాసిపెట్టునుగాని వాసిపోవు
కాయమెవ్విధమునఁ గాచిరక్షించిన
నిక్కమీధరణిపై నిల్వఁబోదు
సౌందర్యమును నెంచగఁ జమత్కారముల్
కాలంబునందునక్కరకురావు

గీ॥ ఇట్టివ్యర్థంపు కోరికలెల్లవీడి
దిట్టమగుభక్తి నిన్ను నుతింతునేను॥ఘ॥

సీ॥ విష్ణుభక్తుల మోము వీక్షించినంజాలు
సుకృతహీనుల మోముఁజూడరాదు
హరిదాసులకుదండ మర్పించినంజాలు
దురితకర్ములచెంత కరుగరాదు
పుణ్యమానసులను బూజించినంజాలు
పాపాత్ములను నోటఁబలుకరాదు
భాగవతులతోడ భాషించినంజాలు
కూరులతోఁ జెల్మిఁగోరరాదు

గీ॥ హితముగా నీకు వందనంబిడినంజాలు
నిక్కముగ నితరులకిక మ్రొక్కరాదు॥ఘ॥

సీ॥ ఆలోచనంబు లెన్నైన నేర్వంగవచ్చు
 నిన్ను నాలోచింప నేర్చుటరుదు
 లకటదుర్భాష లెన్నైనను వినవచ్చు
 నీకథలను విననేర్చుటరుదు
 పడ్రసంబుల రుచి సరగునఁ గనవచ్చు
 నీనామరుచిఁ గననేర్చుటరుదు
 దర్పాంధులనుగని దండంబు లిడవచ్చు
 నీకు దండము వెట్ల నేర్చుటరుదు

గీ॥ నుండ కాభాసులగువారిఁ జూడవచ్చు
 నీరజోదర నినుజూడ నేర్చుటరుదు ॥ ఘ॥

సీ॥ పన్నగశయన సన్బాలింపుమంటిని
 గరుడవాహనము గావుమంటి
 దేవనన్దావ నీదేభారమంటిని
 వేరుదైవంబుల వేడనంటి
 లోకంబులెల్ల నీలో నుండునంటిని
 దలపోయ నీవు నాతండ్రివంటి
 కోపించి నన్న జిక్కులు వెట్టుకుమంటి
 సంతరించుట కిదేసమయమంటి

గీ॥ మతములిక నేమియునులేక మానియుంటి
 నభవననుబోవుమనుచు నిన్నడిగికొంటి ॥ ఘ॥

సీ॥ బ్రతుకునకెవ్వారి బ్రతిమాలవలయునో
 యేవేళ కేకష్టమింకఁ గలదో
 దొరకొని యెట్టివ్యాధులు సంభవించునో
 కాయమేథలమందుఁ బాయనగునో

అటజిత్రగుప్తుఁడేమని వ్రాసియుండునో
యలకృతాంతుండెట్టి యాజ్ఞయిహనో
యమభటులెంత భయంకరాకారులో
బెట్టుగా నెలుబాధఁబెట్టఁగలరో

గీ॥ దైవమా యిట్టికష్టముల్ దలచితలచి
యిన్నిదొలగింప నిన్నాశ్రయించుగాన ॥ఘ॥

సీ॥ కడుదుష్టులనుగూడి చెడఁగలంచితఁగాని
భాగవతులపంచ బట్టనెతి
తీరినపొరుగిండ్లఁ దిరిగితినేఁగాని
పరమాత్మహరియని పల్కనెతి
నయ్యయో దుర్భాషలాలకించితిఁగాని
వీనులనీకథల్ వినకపోతిఁ
దనువుస్థిరంబని దలచితినేఁగాని
నిజముగాదనియెంచ నేరనెతి

గీ॥ మానుగా దుర్గుణంబుల మాన్పనెతి
నిష్ఠతో మదినిన్ను ధ్యానింపనెతి ॥ఘ॥

సీ॥ ఎవ్వనిసాదమందెల్ల లోకంబులఁ
బావనంబొనరించు పాపపుట్టె
నెవ్వనినాభియందిరవందగాఁ జతు
ర్వదనముల్లల పిన్నవాడుగల్గె
నెవ్వనియురమునం దెల్లలోకములకుఁ
గలుములనొసగెడు కాంతనిలిచె
నెవనికన్లవ రేయుఁబహు లోకమునెల్లఁ
దెల్వినొందించుచుఁ దేజమందె

గీ॥ నట్టిలోకైకనాయకునప్రేమయుఁ
బరమపురుషుని నామదిఁ బ్రస్తుతింతు ॥ఘ॥

సీ॥ వసజాక్షునీపుష్పోవక యుపేక్షించిన
పాపజాతియటంచుఁ బల్కకున్నఁ
గువలయేశ్వరనీకుఁ గోపంబుగల్గిన
గట్టగాఁబలుమారుఁ గనరుకొనినఁ
జాలనన్నిడుమలపాలు గావించిన
దీనభావంబు జెందింపుచున్న
బహువిధంబులనిండఁ బడునట్లుచేసినఁ
దివిరిబల్ గాసి నొందింపుచున్నఁ

గీ॥ బంధమలరంగ నిన్నె సేవింతుఁగాని
విహగవాహన నీభక్తివిడువఁజాల ॥ఘ॥

సీ॥ అబ్జాంధోసఁగిన యాయుష్యమందుల
సగమునిద్దురకయి సమసిపోయె
నలయున్న సగము లోపలబాల్యమందున
నాటలతోడఁ గొన్నాళ్లుజరిగె
మరియౌవనంబున మమతకులోఁబడి
చెనటికర్మంబులఁ జేయనాయె
నంతట సంసారమను జలరాశిలో
తిరమెరుంగకమున్ని తేలనాయె

గీ॥ కాలమెల్లను నిబ్బంగిఁగడచిపోయె
ముదిమిదాపాయె ధుర్వాంఛనదలదాయె ॥ఘ॥

సీ॥ చెలఁగి పాగచాలికిఁ జీరలిచ్చిననాటి
కరుణయెందరిగె నోకమలనాథ

మకరంబుద్రుంచి సామజరాజునేలిన
 కృపయెందడంగెనో నృపలలామ
 కడునడిబ్రహ్మాదుఁగాఁచిరక్షించిన
 దయయెందుఁజొచ్చెనో దనుజువైరి
 గణుతింప నావిభీషణుని జేపట్టిన
 నెనరెందుఁబోయెనో నీరజాక్షు

గీ॥ దిక్కునీవని నమ్మిన దీనురాలి
 నిక్కముగఁబోవ విదియేమి నిగమవేద్య ॥ఘ॥

సీ॥ ఫలపుష్పహీనమై పరగువనంబేల
 తావిలేకుండినపూవులేల
 జలహీనమైనట్టి నళినాకరంబేల
 వేల్పులేనట్టి కోవెలయదేల
 పతిమాటమీరిన భామగౌరవమేల
 దానమింనుకలేని ద్రవ్యమేల
 సద్గుణంబులులేని చక్కదనంబేల
 మణిసీతిమాలిన మాటలేల

గీ॥ రహినిదారాధిపతిలేని రాత్రియేల
 నిన్నుఁగొనియాడఁ జాలనినేర్పులేల ॥ఘ॥

సీ॥ కమలమిత్తుఁడు పొచ్చిఁగనుపట్టెనేనియుఁ
 దిమిరంబులుండునా దీనపోష
 విహగేంద్రుఁ గనులార వీక్షించినంతనే
 యురగంబులుండునా శరధిశయన
 ఘనమారుతమువీవఁగానె చలింపక
 మేఘంబులుండునా మీనరూప

సరవితోడుతను శేసరిబొడఁగాంచినఁ
గరులందునిల్పునా దురితదూర

గీ॥ నీపదాంబుజముల భక్తినిలిపికొలుచు
సరులఁబాపంబులొందునా నశిననాథ ॥ఘ॥

గీ॥ ఇందిరావల్లభ యింక నైనను నన్నుఁ
గానవే నేజేయు కర్మమేమొ
కుటిలారివర్దన గొనకొనివేడితిఁ
బాలింపవే నాదు పాపమేమొ
నీలాంగననుఁగావ నీవిటురమ్మనఁ
బలుకవే నావ్రాతఫలమదేమొ
కరుణనామిఁద నిక్కములేశమైనను
దలపవే నీకిది ధర్మమేమొ

గీ॥ నీకు నాసయినిక దయరాకయున్న
నేఁడు నేనిక నెవ్వరి వేడుదాన ॥ఘ॥

గీ॥ అనుదినంబును నీశ్లమునిఁగిన ఫలమేమి
ధౌతాంబరంబులఁ దాల్పనేమి
హరిణాజినంబున నధివసించిననేమి
యొడలెల్లభస్మంబు నిడిననేమి
జపమాలికలుచేత సరగఁదాల్చిననేమి
కన్నులగవమొగిడ్చియున్ననేమి
అన్యులతో మాటలాడకుండిననేమి
కొన్నిమంత్రంబులఁ గొణగనేమి

గీ॥ కపటమెప్పుడు మనమునఁ గలుగువారు
లేశమైనను నీభక్తిలేనివారు ॥ఘ॥

సీ॥ దివ్యసుందరగాత్రో దినకరశశినేత్రో
 భవ్యచారిత్రో శ్రీపాండురంగ
 మందరగిరిధర మాణిక్యయుతహార
 భక్తమందార శ్రీపాండురంగ
 సారసపత్రాక్ష సమదదానవశిక్ష
 భద్రేభరక్ష శ్రీపాండురంగ
 ఇందిరాహృదయేశ వందారువాణీశ
 బహుదుఃఖనాశ శ్రీపాండురంగ

గీ॥ పతంగరాజతురంగ శ్రీపాండురంగ
 పాతకాబ్ధాత మాతంగ పాండురంగ ॥ ఘ॥

సీ॥ నీదీప్యనామంబు నిజితకామంబు
 శాత్రువభీమంబు చక్రహస్త
 నినునమ్ముకొనియుంట నిఖిలపుణ్యముగంట
 తలసనోములపంట దైవరాయ
 నిన్నాలకించుట చెన్నురహించుట
 యమునిజయించుట కమలనయన
 నీపాదయుగసేవ పాపాంబుధికినావ
 ముక్తికల్పదైత్యోవ భక్తపాల

గీ॥ కాన నినుమానజాల నిక్కంబుగాను
 నిరురలోనైన శ్రీకామినీసమేత ॥ ఘ॥

సీ॥ దండకింకరికూర దండనందెడపాపు
 దండమర్పింతు వేదండవరద
 తాపత్రయందెడపాపి సంతక్కించు
 నీసేవయొనరింతుభానురాంగ

దోషంబులెల్లను దొలగఁజేసెడినిను
 నమ్మినానయ్య శ్రీనారసిహ్మ
 గాసిబెట్టఁగ మేరగాదుర నీకంటె
 దిక్కెవ్వరున్నారదీనపోష

గీ॥ సుంద కాకార సతతానందధీర
 జలధిగంధీర పాపండజనవిహార ॥ఘ॥

సీ॥ స్త్రీజనంబులను రక్షింపగాదంటివా
 పరగకాతమపత్ని తెరవగాదె
 కల్మషాత్ములఁబోవఁగారానిచోన జా
 మీఁతుండు కలుషియై మెలగలేదె
 కులహీనులనుబోవఁ గూడదటంటివా
 విదురుండు శూద్రుఁడై వెలసెగాదె
 నామీదదయలేక ననుబోవకుంటివా
 శరణాఘ్నలనుగాచు బిగుదులేదె

గీ॥ ఎందుకీమాటలెల్లనో యిందిరేశ
 తగు నెనీకిట్లు నాపాటుదలపకున్కు ॥ఘ॥

సీ॥ పాపకజ్వాలలఁ బడకుండునట్లుగా
 జెంచులదొరను రక్షించితివని
 దోణపుత్రుండేయు బాణంబువారించి
 గభఃకంబులోలుఁబా గాచితివని
 దుర్వాసుకోపాగ్నిఁదొసఁగులఁబడకుండ
 నంబరీషునిదయ నరసితివని
 భావింప నుత్తానపాద తనూజనిఁ
 బొందుగాదయతోడఁ బోచితివని

గీ॥ ఘోరపాపాంబునిధి మున్లకుండుచున్న
నన్నదరిజేర్తువనిసిన్న నమ్మికొంటి ॥ఘ॥

సీ॥ పలుమారుఁ బిలచినఁ బలుకవదేమయా
లోకరక్షక పుండరీకవరద
మొరవెట్టివేడనా మొరివినవేమయా
లోకరక్షక పుండరీకవరద
చూడుమన్ననుదయఁ జూడవదేమయా
లోకరక్షక పుండరీకవరద
దైవతములకిది తగవగునేమయా
లోకరక్షక పుండరీకవరద

గీ॥ రమ్మ కోపమ్మ మానుము నెమ్మనమున
నమ్మినానయ్య నీదుపదమ్మ లెదను ॥ఘ॥

సీ॥ భవసాగరంబునఁ బడిమునింగెడు నన్నుఁ
గరుణించి నీభక్తిగలుగఁజేసి
దుభాషణములను దొరకొనివినునన్ను
విరివిగానీకథల్ వినఁగఁజేసి
విసువక నరులను వినుతించుచుండునా
నోట నీనామంబు నుడువఁజేసి
విషయేచ్ఛనెప్పుడు వీడకుండెడునాదు
చిత్తంబు నీయెడఁజెందఁజేసి

గీ॥ తొల్లినేజేయు దురితముల్ దొలగఁజేసి
కరుణచే జేదవచ్చి నన్తాపుమయ్య ॥ఘ॥

సీ॥ వేడ్కచే మీనోమై వేదముల్ శక్తించి
కూర్మమై మందరకుధరమెత్తి

ఘనసూక్తరాకృతిఁ గనకాక్షునిజేంచి
 నరహరివైదైత్య నాథుఁద్రొంచి
 నటుఁడవై బలిదైత్యు వసుధకిందనఁచి
 పరశువుఁబూని భూపతులఁద్రొంచి
 దశరథాత్మజుఁడవై దశముఖునిజేంచి
 సూలపాణివై మహాఖలులఁద్రొంచి

గీ॥ దనుజసతుల పాతివ్రత్యములగలంచి
 ఘోటకచునెక్కి మ్రేచ్చాల్గీటడఁచితి ॥ ఘ॥

సీ॥ పరమాత్మనీదు కృపారసంబునఁగదా
 రుద్రుండు తిప్పురాసురులజయించె
 పరమాత్మనీదు కృపారసంబునఁగదా
 వేదంబులజనకుఁ వేడ్కదొరకె
 పరమాత్మనీదు కృపారసంబునఁగదా
 ఇంద్రుండు భువనంబులేఁగలిగె
 పరమాత్మ నీదుకృపారసంబునఁగదా
 పాండవుల్ శూరులై బ్రతుకగలిగె

గీ॥ పొసగనీదైన సత్కృపారసముచేతఁ
 దలపఁగా సర్వశుభములు కలుగకున్నె ॥ ఘ॥

సీ॥ వదలకసంసార వాఙ్మయప్పొంగి న
 న్ముంపగఁజొచ్చెనో మునివరేడ్వ
 అతిశయవిషయేచ్ఛలను దవాగ్నిజ్వాల
 లందఁదననుగాల్చె నందతనయ
 మోహపదేశ జీమూతు సంతతులు న
 శ్చట్టిరాధింపెనో కమలనయన

కదలని శోకాంధకారంబు మునుకొని
ననుజుట్టి బాధించె నళిననాభ

గీ॥ వితతగతితరివగుము సువృష్టినగుము
కరువలివిగమ్ము తగనుష్ఠకరుడవగుము ॥ఘ॥

సీ॥ భువనంబులెల్లను బుట్టిగఱ జెంపన
క్కడలిలో ముంపంగఁ గర్తవీవ
మునిజనంబులునీవ ముక్కంటియునునీవ
సూర్య చంద్రులునీవ సురలునీవ
యష్టదిక్కులునీవ యననీశలమునీవ
గగనంబునీవ సాగరములీవ
పావకుండునునీవ పర్వతంబులునీవ
యంబునంబులునీవ యజుడవీవ

గీ॥ కమలజాండబు మరినీవ గాడ్పునీవ
యఖిలమునునీవ చింతింపనాదిదేవ ॥ఘ॥

సీ॥ బలురోగములనైన భయముతోనైనను
చిత్తంబులోఁగల్గు చింతనైనఁ
జాలవేడుకనైన గేలిచేనైనను
తీరనిపనుల వేసారియైనఁ
గోపంబుతోనైన గొణుగుచునైనను
భావంబులోఁగల భక్తి నైనఁ
బరులచేహింసలఁ బగుచుండియైనను
బేర్చినందనుల పేర్వెట్టియైనఁ

గీ॥ దవిలి నీనామమెట్లులైనదలచినంత
భానుజుని కింకిరుల బాధ బాయకున్న ॥ఘ॥

సీ॥ అతిపాపమతియైన యయ్యజామీశునిఁ
 జెలఁగిపుణ్యాత్ముఁగాఁ జేసితొర
 యాదశాన్యుని తమ్ముడగు విభీషణునకు
 నిరవందగారాజ్య మిచ్చితొర
 యపరాధమొనరించినట్టి కాకాసురుఁ
 గగుణించివేవేగఁ గాచితొర
 వేడ్కతో నీకథల్ వినని ఘంటాకణుఁ
 దిరమొప్ప ముక్తిఁజెందించితొర

గీ॥ యిట్టి కరుణాంబునిధివి నిన్నెన్నఁదరమె
 భక్తమందార యాపద్భభవునికైన ॥ఘ॥

సీ॥ పీఠిభృంగములకు బిసరుహంబులయంద
 యాకొన్న మనుజుల కన్నమంద
 నెరిపేదవారికి నిక్షేపములయంద
 బాలురకును దల్లిఫాలయంద
 వాడుసస్యములకు వషాసంతతియంద
 తగమునీశ్వరులకుఁ దపమునంద
 యవనీసురేందుల కతినిష్ఠలందున
 సధికశూరులకెల్ల యాలమంద

గీ॥ సాధులగు భక్తులకు హరిస్మరణయంద
 చేరియుండునుజిత్తంబు సారసాక్ష ॥ఘ॥

సీ॥ అల్పవృత్తినిశూదుని నన్నంబు గుడువవో
 గోపాంగనలచేతఁ గొట్లబడవో
 కోతులగుంపులోఁ గోరివర్తింపవో
 కరమరిరోటికిఁ గట్టుబడవో

అరుదుగా మరదికి నరదంబు గడపవో
 తురకనిక దరుమగాఁ బరువులిడవో
 గోచిబాపని యటుకులు వేగమెక్కవో
 యరిభీతినబ్ధిఁ గాపురమెనయవో

గీ॥ నీచరిత్రంబులెల్లను నెమ్మనమునఁ
 దలచిచూడంగగడుఁజోద్యములుగదయ్య॥ఘ॥

నీ॥ తప్పలనోర్వ నాశల్లిగండ్రిలునీవ
 ప్రీతిసర్వమొసంగ దాతవీవ
 మంచిబుద్ధులుచెప్ప మాకుగురుఁడవీవ
 తోడయివర్తింప జోడవీవ
 పాపంబులెల్లబాపను చైవమవు నీవ
 రక్షింతుటకు మహారాజవీవ
 భావింపగానాదు భాగ్యమెల్లనునీవ
 నిఖలేశనాకు నన్నియునునీవ

గీ॥ అప్ప మాయప్ప నాదురత్నాలకుప్ప
 యొప్పుగానీవు నాపాలనుండుమప్ప॥ఘ॥

నీ॥ అహహ నీదివ్యగేహంబు శ్రీవైకుంఠ
 మంబుజసంభవుండాత్మభవుఁడు
 శంభుండు చెలికాడుఁ జలధికన్యకభార్య
 కమలారిభానుండు కన్నులరయ
 నిఖలదేవతలును నీపరిచారకుల్
 వైనతేయుఁడునీకు వాహనంబు
 పన్నగనాథుండు పరగనీతల్పంబు
 శ్రీరాఁబురాశినీ యూరుపట్టు

గీ॥ కాన నీకంటెదైవంబు గాననెందు
నీవదిక్కనినమ్మితి నిక్కముగను ॥ఘ॥

సీ॥ హరియని నీదు రెండక్షరంబులుబల్కు
రక్కటా బహుభాషలాడఁగలరు
హరికథలన్నచో నాలింపజాలరు
విటులనుద్దికి జెవుల్ విప్పగలరు
పక్షి వాహనుడన్న పీక్షింపజాలరు
సుందరాంగనలన్న జూడఁగలరు
కపటదైవముల నిక్కంబంచునెంతరు
నాగాయనుండన్న నమ్మలేరు

గీ॥ పామరులకెల్లనిదియె స్వభావమైన
సుజనులగువారు విడనాడఁ జూడవలదె ॥ఘ॥

సీ॥ కాంచనంబుననుండు కల్పషంబునుగదే
పటుతరపుటపాక భంగివలనఁ
దండులంబులనుండు లెవుడెల్లనూడదే
పొందుగాముసలంపుఁ బోటువలన
మాసినచేలంబు మలినంబు విడువదే
తేటగావిలసిల్లు నీటివలన
పరగంగ వెన్నలోఁ బెరుగెల్లవదలదే
మవ్వంపుఁ గవ్వంపు మధనమునను

గీ॥ జెట్టమదియైననీయందుఁ జెందెనేని
కలుషములువాసి స్వచ్ఛంబుగాకయున్నె ॥ఘ॥

సీ॥ సంసారమనుమహా జలరాసికినినావ
నీనామమేగదా నీరజాక్ష

కామాద్యహిత ఘోరకాంతారదవహ్ని
 నీనామమేగదా నీరజాక్ష
 తలపదుర్బదమను దావాగ్నికిని వృష్టి
 నీనామమేకదా నీరజాక్ష
 కలుషంబులను సంధకారంబులకురవి
 నీనామమేకదానీరజాక్ష

గీ॥ యిట్టి నీదివ్యనామంబు నిందిరేశ
 చిత్తముననిల్పియున్నాను చింతలే॥ఘ॥

సీ॥ ఖ్యాతిగానిట్టుకరాతిపై బాదక
 జాతకంబుంచి నరీతివాడు
 వలమురిడాచేత వలనొప్పగాదాల్చి
 పచ్చనివలువచే బరగువాడు
 కరమొప్పగాగెండు కరపంకజములు శ్రీ
 కరకటిసలి జేర్చిపరగువాడు
 వారకమిగుల శృంగారమానుదుట
 గస్తూరి నానంబుచే మీరువాడు

గీ॥ సుందరంబగుచూపుల జూచువాడు
 నట్టె నాకన్ను గవ గట్టినట్టులయ్యె॥ఘ॥

సీ॥ అరయంగ నీచరణాంబుజ ధ్యానంబె
 యమృతపానంబు శేషాహితల్ప
 యేపారభక్తితో నీపూజసేయుట
 యఘముబాయుట జగదంతరాత్మ
 నిరశంబుమనమున నీమూర్తి గాంచుట
 తపముఫలింపుట తపనతేజ

తిర ముప్పఁగానీదు ధివ్యప్రసాదంబు
మదికిఁమోదంబు తామరసనేత్ర

గీ కాన నీదివ్యనామంబు మానసమున
మరువకేఁ బ్రస్తుతించెద మదనజనక॥ఘ॥

సీ॥ మునుగుచేలునకిచ్చు ఘనమైనసంపద
ల్వల్లవీరమణనే నొల్లనయ్య
యాంజనేయునకిచ్చు సధికాయువైనను
వల్లవీరమణనే నొల్లనయ్య
రాక్షసేంద్రునకిచ్చు రాజ్యసుఖంబైన
వల్లవీరమణనే నొల్లనయ్య
యిరవద ద్రాపదికిచ్చిన చేలము
ల్వల్లవీరమణనే నొల్లనయ్య

గీ॥ యెల్లకాలమునాదగు నుల్లమందు
నింపుగానీవు వసియింపు వింతెఛాలు॥ఘ॥

సీ॥ కోటిసూర్యులతోడ నీటైవనవరత్న
కోటీరమునుదాల్చి కొనినవానిఁ
గరితుండములఁబోలు కరములమణిమయ
కేయూరయుగ్మంబు గెగలువాని
సలలితంబైన వర్షాకాలనీలాంబు
దముభంగి సల్లనితనువువాని
బాగైన తనయురో భాగంబునందుశ్రీ
నభినాక్షనిధరించి నట్టివానిఁ

గీ॥ గనకమయచేలమును గట్టికొనినవాని
పాండురంగమును మోయువాని కేవలము॥

సీ॥ వివరింప దుఃఖాటవీ దాహశంబులు
 మోక్షలక్ష్మీచిత్త మోహనములు
 మదమోహలోభాబ్జ మదవారణంబులు
 గణుతింపగాశుభ కారణములు
 పొందుగాసజ్జన బృందాననంబులు
 పరికింపఁగాజన్మ చావనములు
 పటుతరక్కోధ సంకటవిసర్జనముల
 భ్యర్తి తబహు సుకృతాజ్ఞానములు

గీ॥ నూనుగాయోగిజనులకు మంతనములు
 సంతతంబును నీపాదచింతనములు ॥ఘ॥

సీ॥ అడవులఁ జరియించి యాశుభక్షించిన
 భూతిమైగిండను బూసికొనిన
 రమణరుద్రాక్ష హారములుధరించినఁ
 గాషాయవస్త్రము లట్టికొనిన
 సదమలహృదయులై స్నానంబుచేసిన
 నితరపురాణంబులెన్నివినిన
 నతులితముగ న్నెట్టి వ్రతమాచరించినఁ
 బ్రజలు యోగియటంచుఁ బలుకుచున్న

గీ॥ కూడిగానిన్నుఁ గొల్వ నెరుంగకున్న
 నంబుజోదగయవి నిష్ఫలంబులుగద ॥ఘ॥

సీ॥ నీకాంతశ్రీకాంత నిఖిలలోకములకు
 పల్లవిస్తంభుగ సంపదలనొసంగు
 నీసుతుడక్షజుడు మానితకార్థనిష్ఠుణ్డై
 యఖిలజీవులకును నాయుపాసఁ గు

నీపుత్రి మందాకినీదేవి భువనముల్
 నయమొప్పఁగాఁబావనములు సేయు
 నీకనుల్ శితకరనీరజబంధులు
 చెలగి రేయుఁబవళ్లు సేయఁగలరు

గీ॥ కల్లుజగములకెల్లను గర్తవీవ
 మందరోద్ధార సనకాది మానివంద్యః॥ఘ॥

సీ॥ జలజాక్షునీపాద జలరుహంబులుసోక
 నెలకొనిచట్రొయి నెలతయయ్యె
 నగభేదినుతనీదు నామఁబువతియించి
 ముదముతోశబరి సన్నుక్తి గాంచె
 శరణార్థిరక్షక శరణునీకనివచ్చి
 రావణాసునుజుడెల్ల రాజ్యమేలె
 ఖగవాహనాప్రదీకాంత నిన్ను నుతించి
 పగతులచేభంగ పాటువాసె

గీ॥ గాననీపాద కమలముల్మానసమున
 నమ్మియున్నానురక్తిఁచు నళిననాభ॥ఘ॥

సీ॥ పాండురంగాయని పలుమూరు పిలచితే
 పలుక వేసీకింత పంతమేల
 విత్తలేశాయని వివరించిపిలచితే
 పలుక వేసీకింత పంతమేల
 రుక్మణీవరయని రూఢిగాఁ బిలచితే
 పలుక వేసీకింతపంతమేల
 చక్రపాణీయని సరగునఁ బిలచితే
 పలుక వేసీకింత పంతమేల

గీ॥ పేమతోనింతగానేను బిలుచుచుండఁ
బల్కుకన్నావు నీకింతసంతమేల॥ఘ॥

సీ॥ కడుదూరమాటచే ఘనముగానామొర
వినరాదొకోనీకు వేదవేద్య
వన గజేంద్రునిమొర వెకుంతమందుండి
యేలాగువింటివో నీలవణఁ
ద్రావదీపతిమొర ద్వాకలోనుండి
యేరీతివింటివో సారసాక్ష
ప్రహ్లాదుమాటను పాటించిజగమున
నెటునిండియుంటివి యీశ్వరేశ

గీ॥ యిట్టిసీకెద్ది దెలియదదెంచిచూడఁ
బక్షపాతంబుగాఁబోలుఁ బక్షివాహ॥ఘ॥

సీ॥ ఎలిమినాదగు మనంబెనరెరుంగకయున్న
నీవెరుంగవెనీల నీరదాంగ
జనులకుఁ బన్నిమాలినదాననై యున్ని
నీవెరుంగవె నీలనీరదాంగ
సరులుక్రోధంబున ననుగేలిసేయుట
నీవెరుంగవె నీలనీరదాంగ
ప్రజలు నన్నెటువంటి పుట్టులునల్కుట
నీవెరుంగవె నీలనీరదాంగ

గీ॥ నేనుమొర వెట్టుచుండుట నీకుఁదెలియు
జోకతోవినుచుండుట నాకుఁదెలియు॥ఘ॥

సీ॥ తిమిరంబువాపనాదిత్యుఁ డొక్కఁడెచాలు
వేలబుద్ధులుపురుషు లెన్నియైన

అవనిఁదాల్పంగ శేషాహియొక్కఁడెచాలు
 నేలొకో నీర్గట్టులెన్నియైన
 శరనిధిదాటింపఁ దరణియొక్కటెచాలు
 నేలొకోయరిగెలవెన్నియైన
 సకలంబొసంగఁ గల్పకమొక్కటియెచాలు
 నేలకానుగుమ్రోకు లెన్నియైనఁ

గీ॥ గలుషములఁబాప నీన యొక్కఁడవెచాలు
 నేలచింతింప దైనంబులెందరైన॥ఘ॥

సీ॥ ఓజగద్రక్షక యోజగత్కారణ
 యోజగన్మోహన యోముకుంద
 యోసచ్చిదానంద యోసద్గుణాకర
 యోనిత్యకల్యాణ యోపరేశ
 యోధరామరనుత యోరవినిభ తేజ
 యోదీనవత్సల యోదయాభి
 యోపాపసంహార యోసుదర్శనధర
 యోసుందరాకార యోమహాత్మ

గీ॥ యన్యమెరుఁగను నీదుపాదాంబుజములు
 నాకుదిక్కునిమనమున నమ్మికొంటి॥ఘ॥

సీ॥ అతిసత్యనిరతుఁడౌ నాహరిశ్చంద్రుండు
 కష్టపడుటగాక కాంతనమ్మె
 కుంతిసుతులు నైదుగురు శూరులైయుండి
 నాతితోఁ గూడి కానలకుఁజనిరి
 విషధభూధవుఁడు మానినిఁబాసికుంచు
 నీచునిగతి నొక్కగోచిదాలె

వసుదేవుఁ డతివైభవమువాసి భీతితోఁ
జంటిబిడ్డల నెల్లఁ జంపనిచ్చె

గీ॥ వారికేయిన్నికష్టము ల్వచ్చియుండ
వగవనేటికి నింక నెవ్వారలైన ॥ఘ॥

సీ॥ కడుభయదాక్ష్మతుల్ గలకాలకింకరుల్
నిక్కంబుగాఁ జెంతనిలుచువేళ
వాంఁఁసిండునువచ్చి వగచుచువీక్షించి
పేరెత్తి పల్కురుఁ బిలుచువేళ
కనలేక వినలేక గాసికోర్వఁగలేక
పాలుపేది గళమెండి పోవువేళ
పొరలుచుమూలుచుఁ జరణముల్దన్నుచోఁ
గఫవాతపైత్యముల్ గప్పవేళఁ

గీ॥ బరగనీదెవ్వనామంబుఁ బలుకునట్లు
నాకుదయసేయు మొక్కిదలోకనాథ॥ఘ॥

సీ॥ సిరిగల్గువాఁడని చిత్తంబులోపల
ఖండితంబుగఁ గుచేలుండు దలఁచె
బావమరందిగా భావంబులోపలఁ
బ్రియముతోడుతధనంజయుండుదలఁచెఁ
దనశత్రుఁడనుచును దగమాననంబున
దుర్మతియైన వైకుంఠు దలఁచె
హృదయేశ్వరుండని హృదయంబులోపలఁ
భాసురంబుగ సత్యభామ దలఁచె

గీ॥ జారుఁడనుచును వల్లవచారుముఖులు
దలఁచిలేగాని హరియంచుదలఁపరైరి॥ఘ॥

శ్రీపాండురంగశతకము

సీ॥ శ్రీజయదేవుల చిత్తశుద్ధికిఁ జాల
మెచ్చికాల్సేతుల నిచ్చినావు
నామదేవులుపెట్టు నైవేద్యమెల్లను
మించినాక్షాత్తు భుజించినావు
జ్ఞానదేవులతోడ మానుగాఁగుడ్యంబు
చెన్నొందనడచిపోఁజేసినావు
బోసలబావకై కాసులమోయును
వెట్టితనంబు చేపట్టినావు

గీ॥ ఆడకాడకు మనముననద్భుతంబు
గలిగెగడవయ్య నీదవ్యకథలువినిన ॥ఘ॥

సీ॥ అన్నంబుపెట్టి నిన్నలరింపఁజేయఁగా
వరుసరుక్కాబాయి వసితగాను
భక్తిచే మెప్పించి పనులుసేయింపఁగాఁ
దలపఁ జనాబాయితరుణిఁగానుఁ
బ్రాణవాయువులు తప్పక నీకునర్పింప
సరసకానోబాత్రి సతినిగాను
వలనొప్పఁబూజించి వశముచేసికొనంగ
మరియు మీరాబాయి మగువఁగాను

గీ॥ జెలఁగి నినుమెచ్చఁజేయ నాచేతఁగాదు
నీవె దయయుంచి రక్షించునిగమవేద్య॥ఘ॥

సీ॥ తలపోయ నాల్గువేదంబులు మహిషంబు
నిక్కంబుచదువుట దొక్కవీరిత
కోసిభక్తిచేసిన కోడెతానుండిన
కొట్టంబులోనుంట గొప్పవీరిత

అల్లసజిచ్చులోఁ బిల్లికూనలుమూడు
కాలకయుండుట చాలవీరి
గర్భికునమంటిలోఁ దొక్కిచంకినబాలు
మలరంగఁ దెచ్చుట వఱియువీరి

గీ॥ సరగనీనామమెప్పుడు పలుకువారు
వేడ్కతోముక్తి గాంచుటవీరియకానె॥ఘ॥

సీ॥ అలజనాబాయి జీర్ణాంబరంబునుగొని
యెలమిఁ గాంచనచేలమిచ్చినావు
కడునీచుఁడనక చోకామేళుపక్షిని
బెరుగునన్నము మెక్కమరిగినావు
పరిగసేనానావి భక్తునకైపోయి
దొరకుక్షారముసేయ నెరిగినావు
దలపోయఁగాఁ గపిర్దాసునియింటిలో
నెరివస్త్రములుసేయ నేర్చినావు

గీ॥ బౌరపనివాఁడ వాడువేమందునిన్ను
నచ్చుగారుక్కణిదేవి మెచ్చకున్నె॥ఘ॥

సీ॥ బాలప్రాయమునుండి భాసురంబుగనునీ
పాదాబ్జములునమ్మి బ్రతుకుదాన
నందితభక్తితోనలరుచు నీదివ్య
చారిత్రమేవేళఁ జదువుదాన
నిశలఁబవళ్లను నీశుభాకారంబు
చెలువందధ్యానంబుసేయుదాన
నిరతంబునీకును నీదాసజనులకుఁ
బాయకెప్పుడు నతుల్నేయుదానఁ

గీ॥ జేరినీకథలను వినఁగోరుదాన
నభయమివయ్యవేగనన్నాదరించి॥ఘ॥

సీ॥ ఆడకాడకురుచి యధికమైయొప్పెను
మానుగానిన్నింక మరువజాల
దినదినంబునకు నామనమెల్ల గరఁగెను
మానుగానిన్నింక మరువజాల
బ్రతికినన్నాళ్లు నీపదములర్పించెద
మానుగానిన్నింక మరువజాల
వేసారిసీవెంత విడనాడఁజూచిన
మానుగానిన్నింక మరువజాల

గీ॥ దానవాంఠకనమ్మినదానఁగాన
మానసంబుననిన్నింక మరువనొన॥ఘ॥

సీ॥ దానధర్మక్రియా తతులకన్నిటికంటె
భావింప నీపాదభక్తిమేలు
సత్యక్షమాశౌచ సద్వ్రతంబులకంటె
భావింపనీపాద భక్తిమేలు
అశ్వమేధాది మహాధ్వరంబులకంటె
భావింపనీపాద భక్తిమేలు
తీర్థయాత్రలవెంటఁ దిరిగియాడుటకంటె
భావింపనీపాద భక్తిమేలు

గీ॥ నిరతమునునిన్నుఁ గొనియాడునిశ్చలులకుఁ
బాపసంఘంబు లెన్నెనఁబాయకున్న॥ఘ॥

సీ॥ పాటింసగా బొమ్మలాటకాడవునీవు
పాలుపేదిజంత్రంపు బొమ్మనేను

తిరుగలి చేబూని త్రిష్వవాడవునీవు
 • చెలువేదితిరుగు తిర్గలినేను
 మేలుగానేర్చిన మిషణుకాడవునీవు
 మిటమిటగిరిగెడు మిషనునేను
 వివరింపగారడి విదైకాడవునీవు
 వేడ్కతోనీచేతి విద్యనేను

గీ॥ బరగనీవెట్లుద్రొప్పినఁ దిరుగుచుందు
 నీవు చాలించినంతన నిలచిపోనె॥ఘ॥

సీ॥ దామాజిపండితు దయఁజూడఁగానెంచి
 తలవర్చినైతివా దళితదోష
 యేకనాథునియింట నేపారఁగాఁబరి
 చారకుఁడైతివా మారజనక
 రోహిదాసునకునై రూపింపఁగాఁజర్మ
 పీఠమగుదుంటివా బిసరుహక్షు
 సామంతునకుఁగాఁగఁ బ్రేమతోడుతఁదోటఁ
 ద్రొవ్వితివా ఘోరదైత్యహరణ

గీ॥ భక్తులకుఁ జిక్కిగాదె యీపనులునీకుఁ
 గలిగె నింతకుభక్తి యేకారణంబు॥ఘ॥

సీ॥ అమరులునుతినేయ నఘములఁబోఁద్రోయుఁ
 బాండవులనుగావఁ బ్రజలఁబోవ
 ధరణిభారమాడంప దానవులనుదుర్గింపఁ
 బ్రకటించులీల గోపికలనేఁ
 గారవులనుమాపఁ గడుఁ జిత్రములఁజూపఁ
 దపసులఁబెంపఁ బాలకులఁజంపఁ

గంనుశీక్ష్మింప లోకములెల్లరక్షింప
దురితముల్లాల్ప సాధువులఁదేల్ప

గీ॥ గట్టిగా దేవకీదేవిగర్భమందుఁ
బట్టివై పుట్టితివి జగజ్జట్టివీవు॥ఘ॥

సీ॥ తప్పలెన్నున్నవోదయఁ జూడునీకు నే
మెప్పుగాఁ బద్యములెప్పఁగలనె
తోచునానాకేమి యోచనదెలియునా
నాచందమెరుఁగవా నళిననేత్ర
యేరీతిఁ జెప్పిన భారంబునీదకా
నేరంబులెంచకు నిర్మలాత్మ
పూనినిన్గొనియాడ నేనెంతదానను
హీనమానవురాల నెంచిచూడ

గీ॥ నప్పనినుఁదప్ప నన్యులనాశ్రియింపఁ
దప్పలెల్లనుక్షమియింపు తండ్రిభంగి॥ఘ॥

సీ॥ శ్రీకరంబైన వసిష్ఠస గోతుఁడై
పరగురామస్వామి పట్టినైతిఁ
గడుసద్గుణంబులుగల్గు శేషాఖ్యున
కిరవందగానహోదరియునైతిఁ
బ్రియుముతోజనులెల్లఁ బిలుచుటకవనిలో
నయమొప్పశేషమ నామనైతిఁ
దలపోసిచూడనీ దాసజనాళికి
భాసురమతితోడ దానినైతి

గీ॥ బాలితంబుగనీ భక్తురాలనైతిఁ
బూనిశతకంబుఁ జెప్పినదాననైతి॥ఘ॥

సీ॥ జయజయక్షీరాబ్ధి సంభవాహృదయేశ
జయజయభవనాశ జగదధీశ
జయజయవరమేఘ సన్నిభశుభగాత్ర
జయజయసుచరిత్ర జలజనేత్ర
జయజయనిఖిల సజ్జనబృందపరితోష
జయజయమృగుభాష సర్వపోష
జయజయమునిచిత్త జలరుహసంచార
జయజయభీకర సమరశూర

గీ॥ జయవినిజ్ఞాతపటుతగ శత్రుజాల
జయధరామగవందిత చరణకమల॥ ఘ॥ 108

శ్రీపాండురంగశతకము సంపూర్ణము.

—♦ ఈశతకముపై మహాజనాభిప్రాయములు ♦—

ఉ॥ శంభుజటావినిర్గళిత జన్మసుతాలహరీసమానవా
గ్గుంభములుప్పటిల్ల గనుగోవిదు తాదలలూపిమెచ్చన
య్యంబుజవాసినీ ప్రియునకంకితమై తగనందిపాటి శే
పాంబర చించెనీకృతి మహాధృతి భక్తిరసంబు జొత్తిల్ల॥
చం॥ నగధరుపేరనీకృతి సనాతననూతన పండితోత్తముల్
దగుదగునంచనక నవసుధారసధారలమీరువాక్తతుల్
మిగులఁజెలంగఁజేసెను సమీహితమైహితమైతనర్పణఁ
దగుఁబొగడంగనిట్టి వనితా జనతా ఘనతల్ ధరాస్థలి॥
కం॥ ఇప్పాండురంగశతకం బొప్పుగబడికించితిని యధోచిత
తినిం దుప్పతిలుభక్తిరసముక జెప్పఁగఁదరమా నెఱుఁది
శేషునకైనక॥ ఇట్లు వచించు, కవిజనవిధేయుడు
రాచర్ల శ్రీనివాసాచార్యుడు

ఉ॥ అంబుజనాభ దివ్య చరణాంబుజ బంధరమైచెలంగు శే
మాంబరచించి యీ శతకమంబుజనేత్రునకప్పగించెలో
కంబునఁబాండురంగశతకంబని నిద్రిచెలంగుభక్తిభా
వంబధికంబు దీనసులభంబుకవిత్వము మద్దులొల్కెడిన్॥
ఏ. పి. కవి, సనప. అనంతపురం తా॥

గీ॥ భక్తిరస ముట్టిపడునట్లుపాండురంగ
శతకమును నందిపాటి శేషాంబ సెప్పె
దరుణియని నాణి పక్షపాతము వహించి
నచ్చివాక్యానముసనిల్చి పలుకతన॥
సి. వే. కటకృష్ణశర్మ,
శ్రీ చౌడేశ్వర్యాది గ్రంథకర్త, అనంతపురము.

— శ్రీమహావిష్ణుదశానతారపద్యములు —

ఉ॥ శ్రీకరమీనరూపమునఁ జెల్వగువారిధిఁబొచ్చిసోమకు
దాకివధించి వేదములు తద్దయునక్కరుణాంబురాశివై
గైకొనిపోయిధాతకు జగంబులుమెచ్చగ నిచ్చితోభళి
పొకట నందిపాటి పరిపాలమహీధవ చెన్న కేశవా॥

చ॥ బిటుకునకూర్చరూపము బుధస్తుతనీవుధరించి వాధిఁనం
తటవెనఁబొచ్చివేల్పులుముదంబునుజెందఁగమందరాచలం
బిటునటుఁబొర్లనీయక రహిందగవీపునఁ దాల్చితోభళి
పటుతరనందిపాటి పరిపాల మహీధవచెన్న కేశవా॥

ఉ॥ వాసిగనూకరంబవయి వారిజగర్భసురాధినాథకై
లాసగిరీశులెన్నగఁ జలంబుననక్కనకాక్షుడెత్తును
ల్లానముతోవధించిధర లాఘవమొప్పఁగ నెత్తితొభళి
భాసలునందిపాటి పరిపాలమహీధవచెన్న కేశవా॥

చ॥ తిరముగనారసిహస్త్వం డనధీరతతోమత నుక్కుకంబమం
దరుదుగనుదృవించి దనుజాధిపుడొదిలి పుత్రుని దుర్బదుకా
నరగునద్రించి బాలకుని స్కృపతోడుతగాచితోభలీ
పరువడినందిపాటి పరిపాలమహీధవచెన్న కేశవా॥

ఉ॥ ఎన్నగవామనాకృతిని నిందునిమాతకు బుత్రకుండవై
చెన్నలరంగబుట్టి బలిచే ధరదానము మూపపాదముల్
గ్రన్ననవేడ్తిగొని జగంబులునర్వమునిండితోభలీ
పన్నుగనందిపాటిపరిపాల మహీధవ చెన్న కేశవా॥

చ॥ అలుకవహించిభూధవులనారసియిర్వదియొక్కమారుగాఁ
జలమునగండ్రొగొడ్డుటనుజూసి ధగాతలమెల్లవేడ్కులెం
పలరంగగత్యవుండను ధరామరనాథునకిచ్చితోభలీ
బలముననందిపాటి పరిపాలమహీధవ చెన్న కేశవా॥

ఉ॥ తోయజమిత్రీవంశ వరతోయధి తోయజ వైరివైమహా
కాయనికుంభకుంభ దశకంఠముఖాసురవీరవర్యుల
న్యాయరణంబున న్నరగణంబులుమెచ్చగద్రించితోభలీ
పాయకనందిపాటిపరిపాల మహీధవచెన్న కేశవా॥

చ॥ అచలితవీరుడీశఁడహహా యనిదేవగణంబులెన్నఁగా
సుచరితయైసరోహిణికిసూనుండవై జనియించివేడ్కుబం
ధుచయము సంఘసింపగనుదుర్బదశత్రులద్రించితోభలీ
ప్రచురతనందిపాటి పరిపాలమహీధవచెన్న కేశవా॥

ఉ॥ ఆగజచర్మధారికిఁబ్రియాబానరింపఁగబుద్ధరూపము
న్నాగతిఁదాల్చి ఘోరత్రురాసురవీరుల మోహితాత్ముల
న్వేగనొనర్చి శంకరుని విఘ్నేతకీర్తిని నిల్పితోభలీ
బాగుగనందిపాటి పరిపాల మహీధవచెన్న కేశవా॥

చ॥ సుకవులుప్రస్తుతింపఁగ వసుంధరలోపలఁగల్గిమూర్తివై
సకలసుపర్వలెన్నగనుఁ సాధుజనానినిబ్రోవనెంచి ఘో
టకమును నెక్కిఖడ్గమున డాంబిక మ్రేచ్చులఁ ద్రుంచితోభలీ
ప్రకటితనందిపాటి పరిపాలమహీధవచెన్న కేశవా॥

ఉ॥ శ్రీవరయాదవోత్తముల చిత్తములుల్లసిలంగ దేవకీ
దేవికిబుణ్యుడైన ననుదేవునకున్ వరపుత్రోకుండవై
వావిరిఁబుట్టిభూభయమువారకమాన్వి చెలంగితౌభళీ
పావననందిపాటి పరిపాలమహీధవ చెన్నకేశవా॥

చ॥ సదమలభూషితాంగ సురసన్నత నీదుదళావతారముల్
హృదయములన్దలంచుచు మహీస్థలి సంతసమందువారికిన్
ముదముదలిర్ప సత్కృపను ముక్తిపదంబొసఁగూర్చితౌభళీ
పదపడినందిపాటి పరిపాలమహీధవ చెన్నకేశవా॥

కృష్ణానతారము దళావతారములలోఁజేరినదిగాదు
నేడుకగాఁజెప్పఁబడినది. కావున పదునొకొండుపద్యములైనవి

14-వ పుట 3 పంక్తి, దూర్వాసాదులకు నెల్ల అనుచోట
దూర్వాసోముఖులకెల్ల యని గమనింపుడు.

శ్రీ నందిపాటి చెన్నకేశవార్పణమస్తు

